

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

EIROPAS SAVIENĪBA

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

ANNO 1919

PROFESIONĀLAJĀ IZGLĪTĪBĀ IESAISTĪTO
VISPĀRIZGLĪTOJOŠO MĀCĪBU PRIEKŠMETU PEDAGOGU
KOMPETENCES PAAUGSTINĀŠANA

Inese Pitkeviča

autora vai autoru grupas vārds, uzvārds

Kultūras izpausmes formas
Mitoloģiskā, reliģiskā domāšana
senās Ēģiptes un 21.gs. kultūrās

Metodiskie ieteikumi skolotājiem

darba nosaukums

Materiāls izstrādāts

ESF Darbības programmas 2007. - 2013.gadam „Cilvēkresursi un nodarbinātība”
prioritātes 1.2. „Izglītība un prasmes”

pasākuma 1.2.1. „Profesionālās izglītības un vispārējo prasmju attīstība”

aktivitātes 1.2.1.2. „Vispārējo zināšanu un prasmju uzlabošana”

apakšaktivitātes 1.2.1.1.2. „Profesionālajā izglītībā iesaistīto pedagogu
kompetences paaugstināšana”

Latvijas Universitātes realizētā projekta

**„Profesionālajā izglītībā iesaistīto vispārīzglītojošo mācību priekšmetu pedagogu
kompetences paaugstināšana”**

(Vienošanās Nr.2009/0274/1DP/1.2.1.1.2/09/IPIA/VIAA/003,
LU reģistrācijas Nr.ESS2009/88) īstenošanai.

Rīga, 2011

E - KULTUROLOĢIJA

Stundas struktūra

Stundas tēma: Mitoloģiskā, reliģiskā domāšana senās Ēģiptes un 21.gs. kultūrās. [2]

[3] Mācību stundas mērķis:

Saskatīt mitoloģiskās un reliģiskās domāšanas izpausmes garīgajās un materiālajās kultūras liecībās Senās Ēģiptes un 21.gadsimta kultūrās.

[4] Mācību stundas uzdevumi:

1. Izprast mītiskās un reliģiskās domāšanas pazīmes senās Ēģipte kultūrā;
2. Saskatīt šo domāšanas modeļus postmodernajā sabiedrībā;
3. Izpildīt darba lapu.

Pamatjēdzieni:

Kosmogonisms, teogonisms, kanons, reliģija, etnoss, totalitārisms, dogma

Mācību rezultāti:

1. Izpratne par mitoloģisko un reliģisko domāšanu.
2. Saskatīt domāšanu veidus mākslas un literatūras darbos.
3. Izpildīt darba lapas uzdevumus.

Resursi:

1. Prezentācija.
2. Metodiskie ieteikumi skolotājiem.
3. Uzdevuma darba lapa.

Stundas gaita:

	<i>Aktivitāte / mācību situācija</i>		Laiks/ min
	Apraksts/soli skolotājam	Uzdevumi izglītojamiem	
Ierosināšanas fāze	1.Skolotājs demonstrē prezentāciju no 1. līdz 8. slaidam. 2.Noskaidro skolēnu pašreizējās zināšanas, kuras varēs papildināt stundas gaitā.	Vērot prezentāciju PowerPoint programmā, noskaidrot •stundas mērķi un uzdevumus; •saņem darba lapu.	5min.
Apjēgšanas fāze	3.Vada procesu un provocē izglītojamos uz aktīvu darbību. 4.Skolotājs demonstrē prezentācijas 10. slaidu. Vispirms krustvārdu mīklu, kas ir arī darba lāpā skolēniem, pēc 5 min. atbildes un vērtēšanas skalu 11.slaidu.	Pilda darba lapas Nr.4 1.uzdevumu. Vispirms mēģina atrast iekodētos vārdus. Un ieliek sev punktus pēc dotās vērtību skalas. Pēc tam ieraksta iztrūkstošos vārdus.	7min.

Refleksijas fāze	<p>5. Turpina demonstrēt slaidus no 12. līdz 14.</p> <p>6. Izskaidro 15. slaidu.</p> <p>7. Turpina demonstrēt slaidus no 16. līdz 21.</p> <p>8. Skolotājs parāda pareizo atbilžu variantus, 22. slaidis.</p> <p>9. Izskaidro mājas darbu.</p>	<p>Klausās skolotājas skaidrojumu.</p> <p>Lasa doto tekstu.</p> <p>2. darba uzdevums.</p> <p>Noskaidro jēdzienus: <i>kosmogonisms, teogonisms, kanons, reliģija, etnoss, totalitārisms, dogma.</i></p> <p>Izpilda 3. uzdevumu.</p>	24 min.
Vērtēšana	<p>Darba lapas uzdevumiem ir paredzēts konkrēts punktu skaits. Punktu saskaita un atbilstoši dotajai skalai ieliek vērtējumu.</p>	<p>Darba lapas 4.- 6. uzdevums ir mājas darbs. Izpilda un saskaita punktus. Punktu summu ieraksta darba lapā.</p> <p><i>Mājās darbam ir rosinošs 23. slaidis, kur ir dota diskusijas tēma un vizuālais materiāls, kuru var salīdzināt un pilnveidot, meklējot citus piemērus.</i></p>	4 min.

Metodiskie ieteikumi skolotājiem.

Metodiskā materiāla mērķis ir sekmēt kvalitatīvas kulturoloģijas mācību stundas organizēšanu vispārējā vidējā izglītībā, veicinot pētniecisku, eksperimentējošu un radošu darba metožu izmantošanu mācību stundā.

[2] Renē Dekarts (1596 - 1650) ir teicis: "Es domāju, tātad esmu."

Viens no galvenajiem uzdevumiem katra cilvēka dzīvē ir iemācīties domāt. Par domāšanu mēdz saukt prāta norises, garīgās darbības, ar kuru palīdzību tiek modelēta pasaule. Domāšana ir manipulācija ar informāciju, piemēram, veidojot uztveri, nodarbojoties ar problēmu risināšanu un iesaistoties un pieņemot lēmumus. Domāšana ir augstākā izziņas funkcija, un domāšanas procesa analīze ir izziņas psiholoģijas sastāvdaļa.

Mācīt **domāt** ir viens no kulturoloģijas uzdevumiem. Visu laikmetu spilgtākās idejas saglabājās un transformējās nākamajām paaudzēm. Kulturoloģijas priekšmeta satura apguve šādā aspektā nozīmē attīstīt skolēnā specifisku domāšanas veidu, kas saistīts ar ilgtermiņa domāšanu izglītībā.

[3] Mitoloģiskā, reliģiskā domāšana senās Ēģiptes un 21. gs. kultūrās.

Mācību stundai kā pamattēmu izvēlos senās Ēģiptes kultūru, kur ļoti spilgti var redzēt šos divus domāšanas modeļus. Tie nav šobrīd vienīgie domāšanas modeļi, vēl ir filozofiskais un zinātniskais domāšanas modelis.

[4] Mācību stundas mērķis -

Saskatīt mitoloģiskās un reliģiskās domāšanas izpausmes garīgajās un materiālajās kultūras liecībās.

Seno cilvēku dzīvi, tradīcijas noteica mīts un rituāls. Cilvēks sevi izjuta kā dabas sastāvdaļu, kas nebija cilvēku radīta.

[5] Mācību stundas uzdevumi -

- Izprast mītiskās un reliģiskās domāšanas pazīmes senās Ēģipte kultūrā;
- Saskatīt šo domāšanas modeļus postmodernajā sabiedrībā;
- Izpildīt darba lapu.

[6] Cilvēka domāšanas un pasaules uztveres duālā daba, kas ir izskaidrota ar cilvēka smadzeņu funkcionālo asimetriju.

[7] Domāšanas formas pēc S. Austrumas, I. Mužarājas grāmatas „Kulturoloģija” tiek dalītas mitoloģiskajā, reliģiskajā, filozofiskajā un zinātniskajā. Mācību stundā plašāk ir apskatīta mitoloģiskā (mītiskā) un reliģiskā. Dominējošā domāšanas forma nosaka cilvēka pieņemtus lēmumus vai darbību dažādās situācijās. Tautām dažādos pasaules reģionos ir atšķirīgas dominējošās domāšanas formas.

[8] Pirmatnējā kultūrā, **senajā Ēģiptē**, Divupē, antīkajā Grieķijā visu noteica mīti un rituāli. **Mītiskā un reliģiskā domāšanas** formas cenšas apjēgt **pasaules radīšanu un pasaules kārtību**, veidot savus tēlus, simbolus un vērtības. Mītiskā un reliģiskā domāšanas formas cenšas apjēgt pasaules radīšanu un pasaules kārtību, veidot savus tēlus, simbolus un vērtības.

Mitoloģisko domāšanu, kas neierobežoti valdīja visā pirmatnējā sabiedrībā, 3.-2. g.t.p.m.ē. dominēja civilizētajā pasaulē, atdzima viduslaikos un nebūt nav izzudusi arī mūsdienās, raksturo Visuma kā kvalitatīvi nedalīta un nedalāma veseluma uztvere. Subjekts un objekts, materiālais un ideālais nav stingri norobežoti un norobežojami, cilvēks nešķir sevi no dabas. Mitoloģiskā domāšana ir tēlaina, priekšmetiska, to raksturo ļoti vāja abstraktu jēdzienu attīstība. Lai gan ikdienas pieredzes līmenī mitoloģiskās domāšanas cilvēks atšķir cēloni no sekām, viņš, pirmkārt, cēloni vienmēr uztver kā personificētu ar gribu un apziņu apveltītu spēku un, otrkārt, ārpus ikdienas pieredzes samierinās ar parādību un lietu daudz konkrētāk un tāpēc viņa izpratnē nozīmīgāku saskarsmi laikā un telpā, apvieno parādības un lietas pēc to ārējās līdzības utt.; tas apliecina mitoloģiskās domāšanas asociatīvo dabu. Mitoloģiskā domāšana ir domāšana pēc analogijas; saskaroties ar kaut ko jaunu, cilvēks prasa: “Kam šis jaunais līdzinās?” – un meklē tam analogiju savā, bet it īpaši savu senču pieredzē. Tāpēc viņš orientējas uz tradīciju, atturīgi un aizdomīgi uzņem visu jauno, neierasto. Šāds cilvēks dzīvo absolūto patiesību pasaulē, jo tradīcijai, senču pieredzei piemīt absolūts patiesīgums, ko nedrīkst apšaubīt vai apstrīdēt. Tāpēc arī mitoloģiskās domāšanas radītajā pasaules modelī, t.i., cilvēka priekšstatu sistēmā par pasauli un sevi, valda dievi, kuri iemieso un sargā šīs absolūtās vērtības.

Lai labāk izprastu doto tēmu par apskatīsim senās Ēģiptes kultūras mitoloģiju un reliģiju.

[9] Slaidā ir piedāvāta vēsturiskā laika skalu ar raksturīgiem senās Ēģiptes simboliem. Materiāls ir nepieciešams, lai skolēnus rosinātu domāt un uzdot jautājumu: **”Kāpēc man 21.gs. skolēnam būtu kaut kas jāzina no senās Ēģiptes kultūras?”**

Paralēli šim slaidam var paņemt darba lapu un sākt meklēt atslēgas vārdus senās Ēģiptes kultūrā 1.uzdevumā. Uzdevuma izpildes laiks 5-7. minūtes. Prezentācijā ir iespēja ieraudzīts atbildes. Līdz ar to uzreiz novērtēt. Cik vārdus ir izdevies skolēnam atrast?

Z	I	M	I	T	O	L	O	G	I	S	K	A	S	A	I	A
E	U	N	I	K	O	R	O	A	S	U	N	T	Z	M	K	O
L	T	D	G	E	B	S	Z	E	M	I	N	U	T	A	T	G
A	E	L	M	J	R	M	U	R	A	O	S	M	F	Z	O	T
K	O	I	K	A	K	I	S	E	O	G	A	S	A	R	A	S
I	G	R	S	A	L	I	N	L	F	I	M	E	L	I	D	M
K	O	S	M	O	G	O	N	I	S	K	I	E	M	Ī	T	I
T	N	D	U	L	S	Z	K	G	L	A	S	I	M	I	E	K
E	I	Z	Ī	D	A	I	Z	I	U	P	T	A	H	S	F	R
M	S	A	Z	I	P	R	I	S	D	O	J	O	K	E	N	L
P	K	L	Z	M	S	I	C	K	A	N	O	N	S	Z	U	P
L	I	I	Š	U	K	S	F	Ā	B	C	D	E	F	G	T	P
I	E	M	R	O	D	S	K	A	R	A	B	E	J	S	A	N
S	I	K	Z	D	O	M	Ā	Š	A	N	A	M	R	I	D	A

[10]

Z	I	M	I	T	O	L	O	G	I	S	K	A	S	A	I	A
E	U	N	I	K	O	R	O	A	S	U	N	T	Z	M	K	O
L	T	D	G	E	B	S	Z	E	M	I	N	U	T	A	T	G
A	E	L	M	J	R	M	U	R	A	O	S	M	F	Z	O	T
K	O	I	K	A	K	I	S	E	O	G	A	S	A	R	A	S
I	G	R	S	A	L	I	N	L	F	I	M	E	L	I	D	M
K	O	S	M	O	G	O	N	I	S	K	I	E	M	Ī	T	I
T	N	D	U	L	S	Z	K	G	L	A	S	I	M	I	E	K
E	I	Z	Ī	D	A	I	Z	I	U	P	T	A	H	S	F	R
M	S	A	Z	I	P	R	I	S	D	O	J	O	K	E	N	L
P	K	L	Z	M	S	I	C	K	A	N	O	N	S	Z	U	P
L	I	I	Š	U	K	S	F	Ā	B	C	D	E	F	G	T	P
I	E	M	R	O	D	S	K	A	R	A	B	E	J	S	A	N
S	I	K	Z	D	O	M	Ā	Š	A	N	A	M	R	I	D	A

[11] Vērtēšana: Maksimālais punktu skaits – 6.

Atbildēs ir atrasti 17 vārdi, bet kāds varbūt ierauga vairāk, tāpēc pie 17 ir domu zīme, turpinājums.

1	2	3	4	5	6
1-4	5-7	8-10	11-13	14-16	17-

[12] Mitoloģiskā domāšana.

Dabā un cilvēka dzīvē nav nekā tāda, ko mīts nespētu izskaidrot un kas neprasītu mitoloģisko skaidrojumu. (Ernsts Kasīrers)

Tradicionāla domāšana, jo mītā visas tagadnes norises tiek skaidrotas caur pagātni. Viss, kas ir pastāvējis kopš neatminamiem laikiem, ir stabils, neapšaubāms, drošs, un tikai nepārtraukta atgriešanās pie sākotnējās kārtības ir vienīgā vērtība un patiesība. Katra visniecīgākā pārmaiņa var radīt postu.

Mīts ir cilvēces pirmā universālā uztveres forma. Agrīnajās kultūrās nedzīvoja juceklīgā pasaulē, viņš tāpat atšķīra reālo no nereālā, tomēr tā bija cita uztvere, līdz ar to cita domāšana.

Visas pirmatnējas kultūras un senās civilizācijas, arī senās Ēģiptes kultūra ir izdzīvojuši šo attīstības pakāpi. Katrā ar saviem mītiem ir centusies apjēgt pasaules radīšanu un pasaules kārtību, veidojot savus tēlus, simbolus un vērtības.

[13] Kosmogoniskie mīti ir par pasaules, dievu un cilvēku aizsākumu.

Kosmogonisms – kosmosa izcelšanās skaidrojums.

Teogoniskie mīti ir par dievu dzīvi un ar tiem saistītajiem notikumiem.

Teogonisms – dievu izcelsmes skaidrojums.

Skaidrojot astoto slaidu var lasīt 2.uzdevumu darba lapās.

Dotajos tekstos atrodiet un pasvītrojiet mitoloģiskās domāšanas pazīmes.

A Atums bijis pirmais dievs, kas radies pašierosmes ceļā no pirmatnējā ūdens haosa jeb Nuna. Līdzīgi okeānam Nuns apņēmis sākotnējo pasaules telpu un kopš neatminamiem laikiem pastāvējis kā bezgalīgi liels un tumšs plašums. Paceļoties virs bezgalīgā Nuna, Atums nav atradis nevienu vietu, kur apmesties. Tad viņš ar savu dievišķo spēku no Nuna skavām atbrīvojis cietzemes uzkalnu jeb Benbenu, kas tulkojumā nozīmē „radītāja radītā” vieta. Uz tā Atums pašapaugļojies ar savu sēklu un radījis divus pirmos dievus – gaisa un vēja dievu Šu, mitruma un lietus dievi Tefnutu. Atuma radītās dievības bijušas nepastāvīgas un patvaļīgi aizklīdušas tālu prom no sava radītāja bezgalīgajos ūdeņu plašumos. Pazudušo dievību meklēšanai Atums nosūtījis savu spožo aci (Sauli). Lai nepaliktu pa to laiku tumsā, Atums radījis sev jaunu aci (Mēnesi), ar ko raudzīties pāri ūdeņu klajumam. Kad Šu un Tefnuta tika atrasti, spožā acs atgriezies atpakaļ. Kad Atuma spožā acs ieraudzījusi blakus esošo jauno aci, tā sadusmojusies un sākusi ķildoties, samazinot otram acij spožumu. Atumam no prieka par atrastajiem bērniem acīs sariesušās asaras un kritušas uz Benbenu. No Atuma asarām tad arī radušies pirmie cilvēki. Savukārt cilvēki pateicībā par savu radīšanu Benbena uzkalnā uzcēluši pirmo templi saules dieva godināšanai. Balstoties uz šo mītu, senie ēģiptieši radījuši vairākas arhitektūras formas – mastabas, obeliskus un piramīdas.

B No saules dieva Atuma radītajiem bērniem jeb no pirmā dievu pāra Šu un Tefnutas tālāk radušies citi dievi. Šu un Tefnutas bērni bija zemes dievs Gebš un debess dieve Nuta. Ilgu laiku Gebš ar Nutu dzīvojuši draudzīgi un saderīgi. Tad kādu reizi Gebš ievērojis, ka Nuta no rītiem aprijusi savus bērnus (zvaigznes), ko pati bija radījusi, bet vakaros tos atkal atrijsusi. Par tādu rīcību Gebš ļoti sadusmojies un sācis ar Nutu ķildoties. Bet tad gaisa dievs Šu abus strīdniekus izšķīris, atstājot Gebu apakšā pie zemes, bet Nutu pacēlis ar rokām augšup. No tā laika zeme un debess palikušas atdalītas, lai nekad vairs savā starpā nenaidotos.

(Klētņieks J. Mūžības valdnieki. – R.: Tapals, 2008.)

[13] Reliģiskā domāšana.

Reliģija ir funkcionālai sabiedrībai, jo tā stiprina sociālās saites starp cilvēkiem, radot sociālo vienotību un integrāciju. (Emīls Dirkems)

Reliģisko domāšanu ievadīja cilvēka darbs, darba dalīšana – šādas pieredzes rezultātā radās tā saucamie funkcionālie dievi. Dieviem bija noteikti praktiskie uzdevumi, amata pienākumi un atšķirīga godināšana. Reliģijas lielākoties risina šādus

problēmjaudājumus:

dzīves jēga un sūtība; attieksme pret nāvi; ētikas pamati; dvēsele.

[15] Piemēram, senajā Ēģiptē Izīda ir viena no populārākajām seno ēģiptiešu dievietēm, auglības, ūdens un vēja dieviete, sievišķības un ģimeniskās uzticības simbols, kuģniecības aizbildne.

Reliģija - uz nojēgumiem par visa pastāvošā kārtību balstīta un ar simbolu sistēmām no paaudzes paaudzē nodota un tālāk izplatīta cilvēku pasaules izjūta un uzskati, izpratne par svēto, tā pielūgums, bijība pret to.

Ticība pārdabiskajam, viena vai vairāku dievu eksistencei, ar šo ticību saistītie kulta rituāli, organizācijas, cilvēku uzvedības normas.

Cilvēces kultūras attīstībā nevar noteikt to brīdi, kad beidzas mīts un sākas reliģija. Tāpat ir ļoti grūti novilgt robežu starp mitoloģisko un reliģisko domāšanu. Mūsdienās ir dažādas teorijas, kas nosaka dievu rašanos. Reliģija sniedz cilvēkam jēgu dzīvei, palīdz izprast un risināt kultūrā tik svarīgo dzīves un nāves problēmu. Atšķirībā no mītiskās domāšanas reliģijā dievišķota tiek nevis daba, bet **spēki**, kas atrodas aiz izzināmības un pieredzes robežām, jo dievi ir pārdabiski. Dieva vai dievu jēdziens ikdienā visplašāk izpaužas dažādu simbolu valodā mākslā un rituālos.

[16] Mitoloģiskā un reliģiskā domāšana bija kopīga visam seno Austrumu reģionam, visiem tā etnosiem un valstīm, visām sociālajām kopībām un indivīdiem.

Domāšana bija integrējošs spēks, kas ievirzīja vienotā gultnē visus kultūras faktoros, kas veicināja attīstību.

Etnoss - cilts, cilšu apvienība, tauta, nācija vai cita etniskā grupa (kopība).

[17] Domāšanas formas. Salīdzināt mitoloģiskās un reliģiskās domāšanas modeļus.

Mitoloģiskā	Reliģiskā
Pasaule ir kā nedalāms veselums	Ticība vienotai idejai
Pieņem uzskatus nekritiski	Saskaņojas ticībā un zināmos ticības veidos un uzskatos, jo atbilde meklējama lūgšanās
Pieņem pasauli kā esošu un nemainīgu	Nemitīgi pierādījumi meklējumi par pasaules kārtību
Katras lietas augstākā vērtība ir stabila savā nemainībā	Katrai lietai ir sava hierarhiskā kārtība un atskaites sistēma
Būt un pastāvēt	Būt ceļā, lai pastāvētu

[18] Senās Ēģiptes pasaules modelis – totalitārisms.

Totalitārisms - politisks režīms, kas visaptveroši kontrolē sabiedrības dzīvi, neievēro vai atceļ konstitucionālās tiesības, nepieļauj legālu opozīciju un plurālismu, piekoptj sabiedrības militarizāciju.

Mitoloģiskās un reliģiskās domāšanas modelis ir laba iespēja veidot totalitārisma politiku, jo senajā Ēģiptē ir:

Ideāls bija «klusais cilvēks», kas vienmēr ir pacietīgs, atturīgs un vienkāršs. Jūtās stabili un spēj vadīt emocijas.	Valdnieks-faraons skaitījās nevis cilvēks, pat ne dievcilvēks, bet dievs, kurš ir mūžīgs un stabils.
---	--

Tas ir tikai viens totalitārisma aspekts, bet tas tieši ir saistīts ar šiem domāšanas modeļiem.

[19] Vēsturiski, par spīti zinātnes attīstībai, mitoloģiskā un reliģiskā domāšana nav zudusi un kultūrā ir saglabājušies arhaiskie domāšanas modeļi. Kultūra kalpo kā ideoloģijas izpausmes, kam palīgā nāk māksla ar saviem ideāliem, kanoniem un stereotipiem.

Kanons - tas, kas ir obligāts; tas, kas ir vispārpieņemts.

Dogma, noteikums vai rīts, kas saistīts ar reliģiju.

Mākslā — vispārpieņemtu stingru likumu kopums, kas reglamentē mākslas darba kompozīciju, kolorītu u. c.

[20] 20.gs. mītiskā domāšana.

Spilgtākie piemēri –hitlerisms un staļinisms. Diktatoru tieksme identificēt sevi ar savdabīgi izprasto «pirmcilvēku.» Visas šo vadoņu dzīves darbības tika mitoloģizētas un ritualizētas.

[21] Kur parādās postmodernajā sabiedrībā mitoloģiskā un reliģiskā domāšana?

Apgūstot mīta principus, rodas jauni mīti un leģendas. Piemēram, mūsdienās daudzi tic mītiem par laimīgiem bagātniekiem, veiksmīgiem kino aktieriem un ...

Attēls. Princese Diāna. Saukta par „tautas princesi”.

Pasaules lielās reliģijas ir garīgie ceļi, kuru gājēji atrod savu dzīves attaisnojumu – dzīves jēgu. Reliģija pārņem vienu no būtiskajām kultūras funkcijām – vērtīborientāciju.

Attēls. Reliģiskie simboli.

[22] Senās Ēģiptes kultūras ietekme 21.gs. modē.

Izpildīt 3.uzdevumu. Apskatiet dotos attēlus un aizpildiet tabulu.(4)

Kādai kultūrai pieder dotās skulptūras?	A 20. un 21.gs. kultūra
	B Senās Ēģiptes kultūra
Kādos gadījumos izmantoja/to dotās skulptūras?	A Amerikas Kinoakadēmijas balva Oskars jeb Oskara balva
	B Aizkapa dzīves vajadzībām

[23] Kopsavilkums. **Viela pārdomām un diskusijai... kāda anekdote. Ko varētu teikt dziednieks (ārsts) slimniekam?**

Aizvēsturē: “Ņem, savāri tās saknītes, palīdzēs...”

Viduslaikos: “Saknītes ir pestēšana, vērsies pie Dieva, skaiti lūgšanas...”

19. gadsimtā: “Lūgšanas ir māņticība, uzticies zinātnei, lieto antibiotikas...”

21. gadsimtā: “Antibiotikas ir kaitīga ķīmija, ņem, savāri tās saknītes...”

KUR IR LĪDZĪBA, KUR ATŠĶIRĪBA?

Cilvēces attīstību vienmēr ir ietekmējusi reliģiskā un mitoloģiskā domāšana. Par to liecina dotais vizuālais materiāls.

Kleopatra. Senā Ēģipte.
I gs. pirms Kristus

Uta. Naumburga.
XIII gs.

Karaliene Viktorija.
XIX gs.

Keita Midltone.
XXI gs.

Izglītojamiem var uzdot līdzīgu mājas darbu, meklēt piemērus – literatūrā vai vizuālajā mākslā, akcentējot mitoloģisko un reliģisko domāšanu.

[24] Prezentācijā izmantotie avoti:

- Austruma, S. Muižarāja, I. Kulturoloģija. -Rīga: Zvaigzne ABC, 2010.
- Klētnieks J. Mūžības valdnieki. – Rīga: Tapals, 2008.
- Zitāne L. Kultūras vēsture, 1.daļa –R.,1997
- Veinbergs, J. Piramīdu un zikurātu ēnā.-Rīga: Zinātne, 1988.
- Mitoloģijas enciklopēdija. 2. sēj. – Rīga: Latvijas enciklopēdija, 1994.
- <http://wikipedia.org/wiki>
- <http://www.mantojums.lv>

[25] Papildus literatūra:

- Esekša, K. Valdniece. –Rīga: Jānis Roze, 2008.
- Heringa, E. Faraona tēlnieks. –Rīga: Zinātne, 1972.
- Vandenberg, F. Nofretete. I–Rīga: Jumava, 2007.